

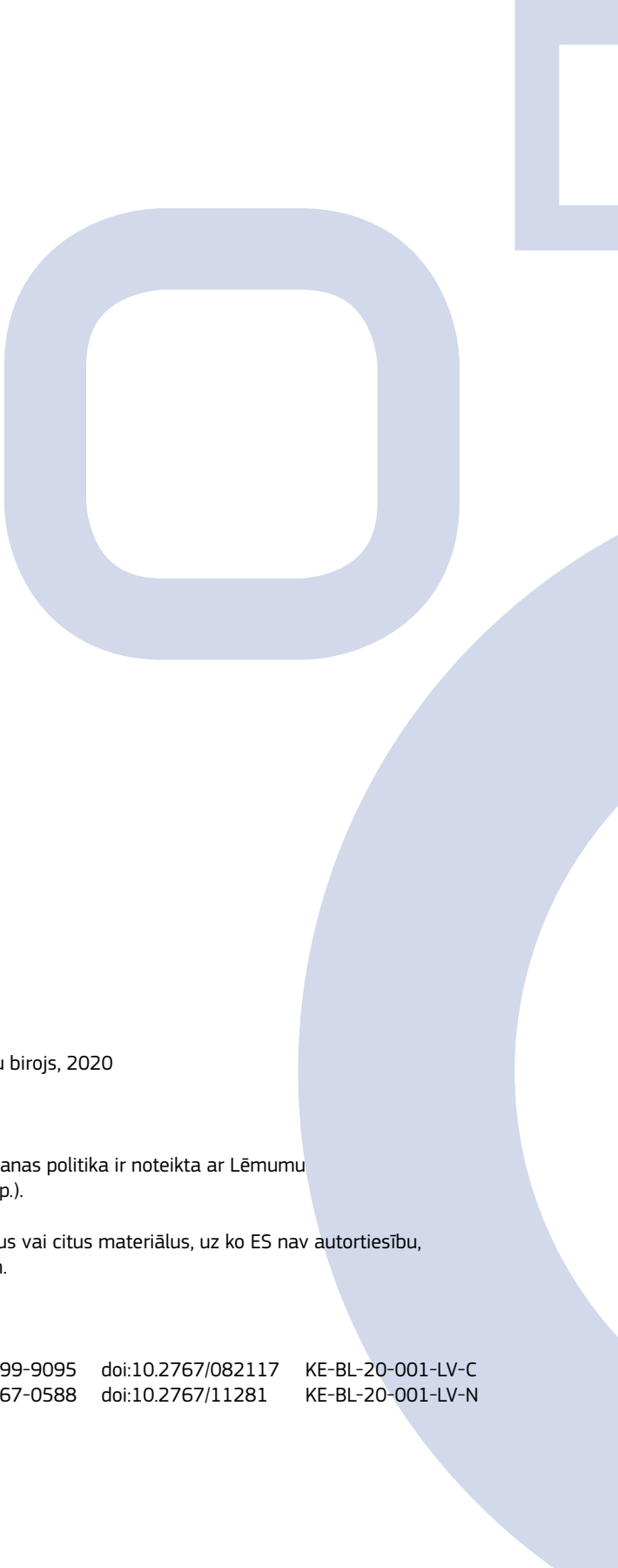
Eiropas
Komisija

PILSĒTAS PIEEJAMĪBAS BALVA **2020. GADĀ**

Labākās prakses piemēri, kā padarīt
ES pilsētas pieejamākas

#EUACCESSCITY

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2020

© Eiropas Savienība, 2020

Atļauts izmantot citur, norādot avotu.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politika ir noteikta ar Lēmumu 2011/833/ES (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko ES nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Vāka attēls: © Shutterstock, 2020

Print	ISBN 978-92-76-17389-2	ISSN 2599-9095	doi:10.2767/082117	KE-BL-20-001-LV-C
PDF	ISBN 978-92-76-17372-4	ISSN 2467-0588	doi:10.2767/11281	KE-BL-20-001-LV-N

Satura rādītājs

Priekšvārds.....	p4
Pilsētas pieejamības balva 2020. gadā — viegli lasāmais teksts.....	p5
Ievads.....	p12
Varšava, Polija – uzvarētāja	p13
Kasteļo de la Plana, Spānija – otrā vieta.....	p16
Šellefteo, Zviedrija – trešā vieta	p19
Evrē, Francija – īpašā godalga par pilsētas darbu attiecībā uz slēptiem invaliditātes veidiem.....	p22
Tartu, Igaunija – īpašā godalga par pievēršanos pieejamībai no iedzīvotāju perspektīvas	p25
Hanja, Grieķija – īpašā godalga par tehnoloģiju lietošanu pieejamu autostāvvietu nodrošināšanā	p28
Pilsētas pieejamības balva 10 gadu garumā	p31
Dalība 2021. gada Pilsētas pieejamības balvas konkursā.....	p44

Priekšvārds

© Eiropas Komisija

 Helēna Dalli, Eiropas vienlīdzības komisāre

Ir patiess prieks rakstīt priekšvārdu šai brošūrai, kurā ne tikai godināti 10. Pilsētas pieejamības balvas ieguvēji, bet arī iekļautas deviņas pilsētas, kuras uzvarēja šajā prestižajā un veiksmīgajā konkursā iepriekšējos gados.

Tāpat kā mani priekšgājēji, arī es cenšos nodrošināt, ka pieejamības jautājumi atrodas prioritārā pozīcijā gan Komisijas, gan visu dalībvalstu darba kārtībā. Mums visiem ir jāturpina tiekties uz mērķi veidot Eiropu, kurā patiešām nebūtu nekādu šķēršļu personām ar invaliditāti un senioriem.

Esmu sekojusi līdzi Pilsētas pieejamības balvas shēmai gadu gaitā, un esmu uzzinājusi par dažādu Eiropas pilsētu neparastajiem sasniegumiem un apņemšanos nodrošināt pieejamību.

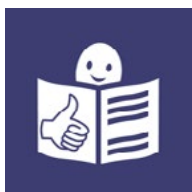
Šā gada uzvarētājas un īpašās godalgas saņēmējas ir pilsētas, kuras sniedz iedvesmu un rāda piemēru citām pilsētām, kas vēl nav pievērsušās pieejamības problēmām, ar kurām mēs visi saskaramies.

Pirmās vietas ieguvēja Varšava ir panākusi milzīgu progresu īsā laikā un demonstrē, ko ir iespējams paveikt, apvienojot politisku apņemšanos un personu ar invaliditāti un senioru iesaisti.

Tā kā godalgas ir ieguvušas pilsētas no dažādām valstīm, sākot ar Poliju, Zviedriju un Igauniju līdz Spānijai, Francijai un Grieķijai, varam redzēt, ka virzība uz pieejamību patiesi notiek visā Eiropā un ka pieejamība ir stingri iekļauta darba kārtībā.

Vēlu panākumus visām pilsētām, kas par balvu sacentīsies nākotnē.

Pilsētas pieejamības balva 2020. gadā

Viegli lasāmais teksts

© Easy-to-read.eu

Kas mēs esam?

Mēs esam Eiropas Komisija
un Eiropas Invaliditātes forums.

Eiropas Komisija ierosina tiesību aktus,
kuri varētu Eiropu padarīt labāku.

Eiropas Invaliditātes forums darbojas,
lai aizsargātu personu ar invaliditāti tiesības Eiropā.

Mēs bieži vien strādājam kopā, lai uzlabotu dzīvi
personām ar invaliditāti Eiropā.
Piemēram, mēs katru gadu sadarbojamies,
lai organizētu **Pilsētas pieejamības balvas konkursu**.

Kas ir Pilsētas pieejamības balva?

Pilsētas pieejamības balva ir apbalvojums,
kuru katru gadu piešķiram
pilsētām, kas pieliek īpašas pūles, lai kļūtu pieejamas.

© Pixabay

Pilsēta ir pieejama tad, ja visi iedzīvotāji var tajā dzīvot
un izmantot visas lietas un pakalpojumus bez problēmām.

Piemēram, pilsēta ir pieejama, ja visi iedzīvotāji var vienkārši:

- pārvietoties ar autobusu vai metro, lai dotos uz darbu;
- biļešu iegādei izmantot biļešu automātus;
- pārvietoties pa ielām un iekļūt sabiedriskās ēkās, piemēram, slimnīcās un domēs;
- saņemt informāciju sev saprotamā veidā.

Tas ir svarīgi visiem iedzīvotājiem un jo īpaši personām ar invaliditāti un senioriem.

Bieži vien lietas nav viņiem pieejamas.

Ja viņiem nav pieejamas lietas, viņi nevar būt daļa no sabiedrības tā, kā to var visi pārējie iedzīvotāji.

Viņi tiek atstāti malā.

Piemēram, ja autobusiem nav uzbrauktuvju, personas ratiņkrēslos nevar ar tiem doties uz darbu.

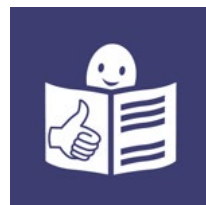
Vai, ja informācija nav viegli lasāma, personas ar mācīšanās traucējumiem un citas personas varbūt nevar to izlasīt un saprast.

Tāpēc Pilsētas pieejamības balva ir iespēja Eiropas pilsētām parādīt to, ko tās dara, lai tās kļūtu pieejamas visiem iedzīvotājiem.

2020. gada Pilsētas pieejamības balva ir īpaša, jo šogad ir tās 10. gadadiena.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Tas nozīmē, ka Pilsētas pieejamības balvu sāka piešķirt pirms 10 gadiem,
un to piešķir joprojām.

Ir lieliski, ka Pilsētas pieejamības balva tiek organizēta katru gadu,
lai pilsētām atgādinātu, cik svarīga ir to pieejamība visiem iedzīvotājiem.

Kura pilsēta ieguva 2020. gada Pilsētas pieejamības balvu?

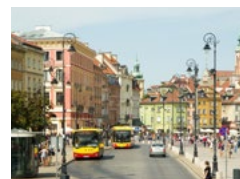
2020. gada Pilsētas pieejamības balvas ieguvēja ir Varšava.

Varšava ir pilsēta Polijā.

Varšava ieguva Pilsētas pieejamības balvu,
jo tā pieliek īpašus pūliņus, lai padarītu lietas pieejamas personām ar invaliditāti un visiem pārējiem cilvēkiem.
Varšava ir paveikusi labu darbu,
lai padarītu daudzas lietas un pakalpojumus pieejamus cilvēkiem.
Daži piemēri:

- ceļi, sabiedriskas vietas un ēkas;
- transportlīdzekļi, piemēram, metro, autobusi un vilcieni;
- publiskas interneta vietnes un informācija, piemēram, pilsētas pašvaldības interneta vietne.

Lai paveiktu šo labo darbu,
Varšavas pilsēta bieži vien tiek ar grupām un komitejām,
ko veido personas ar invaliditāti,
un uzzina, kas tām ir svarīgi.

Par uzvaru 2020. gada Pilsētas pieejamības balvā Varšavas pilsēta saņēma 150 000 eiro.

Konkursā otro un trešo vietu ieguva divas citas pilsētas:

- **Kasteļo de la Plana** Spānijā ieguva otro vietu un 120 000 eiro;
- **Šellefteo** pilsēta Zviedrijā ieguva trešo vietu un 80 000 eiro.

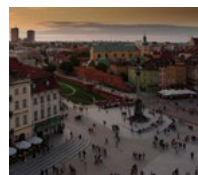
Nākamā Pilsētas pieejamības balva tiks pasniegta 2021. gadā.

Kuras pilsētas drīkst piedalīties?

Ne visas pilsētas drīkst piedalīties Pilsētas pieejamības balvas konkursā.

Pilsētām, kuras drīkst piedalīties Pilsētas pieejamības balvas konkursā, vajadzētu:

- atrasties valstīs, kas ir daļa no Eiropas Savienības.
Eiropas Savienība ir daudzu Eiropas valstu grupa, kura sanāca kopā, lai cilvēkiem uzlabotu dzīvi;
- būt vairāk nekā 50 000 iedzīvotājiem.
Ja valstī ir mazāk nekā 2 pilsētas ar šādu iedzīvotāju skaitu, 2 vai vairākas mazās pilsētas var apvienoties.
Ja tām kopā ir vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju, arī tās var piedalīties Pilsētas pieejamības balvas konkursā.

© Pixabay

Pilsēta, kas šogad ieguva Pilsētas pieejamības balvu, nedrīkst vēlreiz piedalīties nākamgad.

Kā pilsētas var piedalīties?

Pilsētas, kuras vēlas piedalīties nākamajā Pilsētas pieejamības balvas konkursā, var pieteikties internetā, kad ir sācies pieteikšanās periods. Cilvēkiem, kuri vada šīs pilsētas un pieņem svarīgus lēmumus par tām, vajadzētu internetā aizpildīt veidlapu.

© Pixabay

Šajā veidlapā viņiem vajadzētu:

- paskaidrot, kāpēc, viņuprāt, viņu pilsētai vajadzētu iegūt Pilsētas pieejamības balvu;
- sniegt piemērus un parādīt, ko viņu pilsēta dara, lai padarītu lietas pieejamas visiem iedzīvotājiem;
- pastāstīt, kā viņi plāno turpināt labos darbus nākotnē.

Vairāk informācijas varat atrast mūsu interneta vietnē
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Tur mēs drīzumā paziņosim, kad sāksies pieteikšanās periods. Kad ir sācies pieteikšanās periods, pilsētas var aizpildīt veidlapu

un piedalīties nākamajā Pilsētas pieejamības balvas konkursā. Tāpēc ik pa laikam ieskatieties mūsu vietnē, lai iegūtu šo informāciju.

© Pixabay

Kā mēs izvēlamies uzvarētāju?

Pēc tam, kad pilsētas ir pieteikušās Pilsētas pieejamības balvai, dažas cilvēku grupas pārbauda to pieteikumus un izvēlas uzvarētāju.

© Pixabay

Katrā valstī ir cilvēku grupa, kura pārbauda savas valsts pilsētu pieteikumus. Viņi izvēlas ne vairāk kā 3 pilsētas kā labākos paraugus no savas valsts.

Pēc tam cita cilvēku grupa Eiropā pārbauda visas šīs pilsētas un izvēlas, kura no tām ir vislabākais paraugs. Šī pilsēta iegūst šā gada Pilsētas pieejamības balvu.

Šajās grupās piedalās personas ar invaliditāti un seniori. Viņi pārbauda, ko pilsētas dara, lai padarītu lietas pieejamas savu iedzīvotāju labā.

Piemēram, viņi pārbauda, vai šajās pilsētās ir pieejamas:

- ēkas un ielas;
- autobusi un metro;
- biļešu automāti un bankomāti;
- interneta vietnes un citas tehnoloģijas, kuras cilvēki izmanto, lai sazinātos;
- informācija, kas ir viegli lasāma un visiem saprotama.

© Pixabay

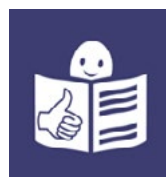
© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Viņi redz, kura pilsēta ir paveikusi labāku darbu, lai padarītu šīs lietas pieejamas visiem iedzīvotājiem. Šī pilsēta iegūst Pilsētas pieejamības balvu.

© Pixabay

Kad mēs paziņosim uzvarētāju?

2020. gada decembrī Komisija paziņos Pilsētas pieejamības balvas 2021 ieguvējus.

Vairāk informācijas

Ja vēlaties uzzināt vairāk, varat nosūtīt mums e-pastu uz adresi **secretariat@accesscityaward.eu**

Varat arī apskatīt mūsu interneta vietni **www.ec.europa.eu/social/accesscityaward**

levads

Invaliditāte ietekmē aptuveni 120 miljonus iedzīvotāju visās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs, un, mūsu iedzīvotājiem novecojot, šis skaits turpinās pieaugt. Personu ar invaliditāti vajadzību apmierināšana ir — un turpinās būt — viena no galvenajām Eiropas prioritātēm.

ES veicina vienlīdzīgas iespējas un apkārtnes pieejamību personām ar invaliditāti. Būtiska tās stratēģijas daļa ietver centienus nodrošināt Eiropu bez šķēršļiem.

Pilsētas pieejamības balvas konkursu sāka 2010. gadā, lai veicinātu izpratni par šķēršļiem, ar kuriem saskaras personas ar invaliditāti, un lai sekmētu pieejamības iniciatīvas Eiropas pilsētās, kurās ir vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju.

Šā ikgadējā pasākuma mērķis ir personām ar invaliditāti visā Eiropas Savienībā nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi pilsētas dzīvei. Balvu piešķir pilsētām, kuras redzami uzlabojušas piekļuvi svarīgiem pilsētas dzīves aspektiem un kurām ir konkrēti plāni turpmākiem uzlabojumiem.

Citām pilsētām piešķir godalgas par īpašām iniciatīvām pieejamības jomā. Izvēlētais kategorijas var mainīties katru gadu.

Piemēram, ar 2019. gada Pilsētas pieejamības balvu mēs atzīmējam Eiropas Kultūras mantojuma gadu (2018). 2020. gadā īpašas godalgas tika pasniegtas par darbu, kas paveikts, lai atzītu personu ar slēptu invaliditāti vajadzības, par sadarbību ar iedzīvotājiem pieejamības uzlabošanai un par informācijas tehnoloģiju (IT) izmantošanu, lai nodrošinātu autostāvvietas personām ar invaliditāti.

Šis ir arī īpašs gads pašai balvai, jo mēs svinam tās 10. gadadienu. Līdztekus šā gada uzvarētāju profiliem šajā brošūrā iekļauta papildu sadaļa, kurā apkopoti visu 10 iepriekšējo gadu uzvarētāju sasniegumi un kurā mēs atskatāmies uz 10 gadu ilgo Pilsētas pieejamības balvas darbību. Brošūrā sniegti arī jaunumi par to, kā šīs pilsētas attīstījušās kopš balvas iegūšanas, turpinot tiekties uz vēl lielāku pieejamību.

Varšava

Polija

© Shutterstock

10. Pilsētas
pieejamības balvas
IEGUVĒJA

Varšava ir Polijas galvaspilsēta, un tajā dzīvo vairāk nekā 2 miljoni iedzīvotāju. Abos Vislas krastos celtajai pilsētai Otrā pasaules kara laikā tika nodarīti plaši postījumi. Vecpilsētu pārbūvēja, pamatojoties uz sākotnējo modeli, taču mūsdienu pilsētas daļā ir platāki ceļi un avēnijas.

Vairāk nekā 10 gadu Varšavas pilsēta ir negurstoši centusies uzlabot pilsētas pieejamības līmeni.

“Universāla dizaina principi ir stingri iekļauti pilsētas stratēģijā”

Lietderīgs un iedarbīgs 10 gadu rīcības plāns

Varšavas Rīcības plāns personu ar invaliditāti labā 2010.–2020. gadam galveno uzmanību pievērš informēšanai, izglītībai, darbvietām, sabiedrībai un infrastruktūrai.

Plāna īstenošana tiek nepārtraukti uzraudzīta un novērtēta salīdzinājumā ar noteiktajiem rādītājiem. Pārskats 2015. gadā un atkārtots pārskats 2019. gadā demonstrēja pozitīvus rezultātus.

Infrastruktūras programmu pārrauga pieejamības pilnvarotais pārstāvis, kuram palīdz koordinators komanda un padomdevēja struktūra, kas sastāv no personu ar invaliditāti pārstāvjiem. Pieejamība visiem ir integrēta pilsētas darbībā un turpinās būt tās prioritāte.

Ir noteiktas četras kompetenču jomas: apbūvētā vide un sabiedriskā telpa; internets, vietnes un mobilās lietotnes; dokumenti un publiski pasākumi.

Kopš 2017. gada pastāv arī Pieejamības vienība, kuru izveidoja pilnvarotā pārstāvja atbalstam. Šī vienība sastāv no arhitekta (kurš ir arī padomdevējs pieejamības jautājumos), ceļu būves inženiera un publisko pasākumu speciālista. Tiek pilnveidota arī kompetence digitālās attīstības jomā.

ieguldījumi šķēršļu novēršanā

Ir veikti būtiski ieguldījumi, lai novērstu arhitektoniskos un citus šķēršļus. Kopš 2017. gada visiem ceļiem, sabiedriskajām vietām un

jaunajām vai renovētajām ēkām ir jāatbilst pilsētas pieejamības standartiem. Arī daudzas kultūras iestādes ir pieejamas, un visiem projektiem tiek ieteikti pieejamības auditi.

Lai uzlabotu pieejamību, pilsēta ir ieviesusi būtiskas izmaiņas. Cita starpā ir atjaunotas ietves, ierīkotas paaugstinātas gājēju pārejas, uzlabotas autobusu pieturas un uzstādīti jauni gaismas un skaņas signāli pie gājēju pārejām. Pilsēta ir arī uzlabojusi savu sabiedrisko transportu, to papildinot ar jauniem pieejamiem transportlīdzekļiem un ritošo sastāvu.

© Shutterstock

 Pieejama sabiedriskā vieta

© Shutterstock

 Jauns pieejams sabiedriskais transports

“Man pieejamība nozīmē neatkarību, jo tā man ir viena no svarīgākajām vērtībām.”

Kamila Wróblewska [Kamila Wróblewska], Varšavas Sabiedriskās komunikācijas centrs

“

Pastāv arī atbalsta programmas personām ar garīgās veselības problēmām un mācīšanās traucējumiem, kā arī personām ar fiziskiem vai maņu orgānu traucējumiem.

Bērniem tiek organizēti izglītojoši darbsemināri, lai veicinātu informētību par personu ar invaliditāti tiesībām. Kopš 2016. gada ir piedalījušies aptuveni 1300 bērni.

Tiek veidota arī pieejama pilsētas interneta vietne. Tajā 90 atsevišķu vietņu tiks apvienotas vienā, tādējādi visiem vienkāršojot sev nepieciešamās informācijas atrašanu.

Personu ar invaliditāti apmierinātības līmeņa mērīšana

Tiek lēsts, ka aptuveni 12 % Varšavas iedzīvotāju ir personas ar invaliditāti un ka piektdaļā pilsētas mājāsaimniecību dzīvo vismaz viena persona ar invaliditāti. Gandrīz puse aptaujas "Invaliditātes apmērs un struktūra galvaspilsētā" respondentu apstiprināja, ka, viņuprāt, Varšava ir daudzīga personām ar invaliditāti. Galveno minēto faktoru vidū bija pieejama sabiedriskā infrastruktūra, sistemātiski atbalsta pakalpojumi, uzlabota pakalpojumu kvalitāte, iestāžu pieejamība un pieejams sabiedriskais transports.

"Es vēlētos, lai visi informatīvie paziņojumi dzelzceļa stacijās būtu gan vizuālā, gan audiālā formātā. Tas pats attiecas uz visām trauksmes sistēmām — lai arī nēsāju dzirdes palīgierīces, es nevaru sadzirdēt visu. Mani nedzirdīgie draugi, kuri nedzird neko, vēlētos justies droši jebkurā situācijā jebkurā sabiedriskajā telpā, kas nozīmē, ka vajadzētu būt kā vizuāliem, tā arī audiāliem paziņojumiem."

Paulīna Gula [Paulina Gul], fonds "Kultūra bez barjerām"

Universāls dizains — nākotnes mērķis

Attiecībā uz nākotni — universālā dizaina principi ir stingri iekļauti jaunajā Varšavas stratēģijā 2030. gadam, kurai būs ilgtermiņa ietekme uz telpas un sociālo attīstību pilsētā.

Kasteļo de la Plana

Spānija

© Shutterstock

**OTRĀ
VIETA**

Kasteļo ir Vidusjūras reģiona pilsēta, kurā dzīvo aptuveni 170 888 iedzīvotāji. Tajā ir universitāte, kura sekmē aktīvu sociālo un kultūras dzīvi.

Pasaules Veselības organizācija to ir atzinusi par senioriem labvēlīgu pilsētu, jo tā sadarbojas ar gados vecākajiem iedzīvotājiem.

“Pieejamība visu vietējo stratēģiju un vietējās politikas centrā”

Pieejamības plāns

Kasteļo Pieejamības plānā 2016. gadam ir definēta stratēģiska pieeja pieejamībai, kuru balsta spēcīga sociālā un politiskā atbalsta sistēma.

Plāns, kuram ir atvēlēts budžets visu tajā noteikto pasākumu finansēšanai, aptver pilsētvidi, sabiedriskās struktūras un ēkas, transportu, kā arī sakarus un informāciju.

Transports un gājēju vide

Plānā ir iekļauti 25 bezšķēršļu ceļi, kuri savieno galvenās sabiedriskās struktūras un dzīvojamās zonas. Darbs, kas jau tiek īstenots, ietver deviņu pieejamu tualetu uzstādīšanu stratēģiskos punktos šajā maršrutā.

Ir ieviesta Pilsētas mobilitātes nodaļa, kura nosaka un labo nelielas pieejamības problēmas sabiedriskās vietās un ēkās. Tās komanda kopš 2018. gada janvāra ir veikusi vairāk nekā 100 uzlabojumu.

Viss sabiedriskais transports pilsētā ir pieejams, un ir veikti uzlabojumi, lai personas ar maņu orgānu un kustību traucējumiem varētu šķērsot ielas droši. Uzlabojumi ietver paaugstinātas gājēju pārejas un luksoforu prioritāšu sistēmas.

2018. gadā stratēģijas *Transforma Castelló* ietvaros tika pielāgotas 17 autobusu pieturas (skatīt attēlu) papildus tām 5, kuras tika pārveidotas jau 2017. gadā.

Pilsēta ir arī ieguvusi divus pielāgotus elektriskos velosipēdus, lai palīdzētu iedzīvotājiem ar ierobežotām pārvietošanās spējām pārvietoties pa pilsētu.

© Shutterstock

Pieejams autobuss un autobusu pietura

“Ja mums vaicā, ko nozīmē pieejamība, mēs domājam par vizuāliem palīgīdzekļiem, kas ļauj mums noteikt atrašanās vietu un pārvietoties pašiem, kas ļauj mums izprast, kā varam piedalīties tur notiekošajās darbībās, un mijiedarboties ar citiem cilvēkiem. Īsāk sakot, pieejamība ļauj mums būt SPĒJĪGIEM.”

Kasteļo Asperģera sindroma asociācijas biedri

Sabiedrisko struktūru uzlabošana

Plāns ietver arī 118 sabiedrisko struktūru pieejamības uzlabojumus. Jau ir pielāgotas vairākas skolas un sporta centri. Pilsēta ir pielāgojusi savu Pilsētas domes sēžu zāli un 13 citu pašvaldības iestāžu personām ar dzirdes traucējumiem.

Pilsēta ir arī izveidojusi atsevišķu Biroju invaliditātes jautājumos, lai noteiktu jomas, kurām jāpievērš īpaša uzmanība, un lai uzlabotu personu ar invaliditāti piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Birojs invaliditātes jautājumos atbild arī par visu to darbību koordinēšanu, kuras saistītas ar pieejamības nodrošināšanu, visā pilsētā.

Piekļuve informācijai

Arī piekļuve informācijai ir prioritāte. Pilsētas interneta vietne ir jaunināta tā, lai tā atbilstu starptautiskiem pieejamības standartiem, un ir ieviestas iekļaujošas atbalsta tehnoloģijas, lai palīdzētu personām ar īpašām vajadzībām.

Viedās pilsētas plāns ietver iniciatīvas, kuru mērķis ir mazināt IT plaisu, kas pašlaik pastāv dažās personu ar invaliditāti grupās.

Viena pašreizēja iniciatīva ietver pilsētas domes sanāksmju straumēšanu zīmju valodā.

Kasteļo ir padarījusi pieejamību par prioritāti arī savā nodarbinātības, bērnu un jaunatnes, sporta un brīvā laika pavadīšanas iespēju, kā arī sabiedriskās līdzdalības politikā.

“Man pieejamība nozīmē to, ka varu doties jebkur neatkarīgi ne no viena un nebaidoties no apmaldīšanās. Kasteļo de la Plana ir īstenojusi daudzus pasākumus, kas ļauj mums doties ikdienas gaitās neatkarīgi no vajadzībām.”

Konči Ernandeses [Conchi Hernandez], ATENBU (Kasteļo provinces iegūto smadzeņu traumu fonda) lietotāja

Pieejama un iekļaujoša pilsēta

Pats galvenais — pilsēta uzskata pieejamību nevis par nodalītu jautājumu, bet gan par būtisku visas vietējās politikas un stratēģiju daļu.

Šo holistisko pieeju turpināja uzsvērt 2019. gadā, kad pilsēta sāka kampaņu, lai ar moto “Kasteļo — pieejama un iekļaujoša pilsēta” veicinātu informētību par pieejamības problēmām.

© Kastelonas pilsēta

Piekļuves iespējas pludmalē

Šellefteo

Zviedrija

© Shutterstock

Šellefteo ir piekrastes pilsēta Zviedrijas ziemeļos, kurā dzīvo 73 000 iedzīvotāju.

Tā ir aktīva un ātri augoša pilsēta. Pilsēta ar moto “Dodiet vietu idejām” cenšas paust, ka pilsētā ir laipni gaidītas personas ar dažādām prasmēm un izcelsmi.

Šellefteo skarbo ziemu dēļ pilsētā ir īpaši grūti nodrošināt pieejamību, taču ar aizrautību pret inovāciju pilsēta stājas pretim šim izaicinājumam.

“Pieejamība nāk par labu visiem”

Kognitīvo problēmu risināšana

Šellefteo pievērš īpašu uzmanību personu ar kognitīviem traucējumiem atbalstam. Viena pilsētas iniciatīva bija darbseminārs, kurā dažādi dalībnieki — tostarp tehnoloģiju uzņēmumu pārstāvji — sadarbojās, lai izstrādātu viedtālrunu rīku, kas sekmētu neatkarīgu dzīvi. Tā dēvētais digitālais konsultants nodrošina vizuālu atbalstu tādu uzdevumu veikšanā kā veļas mazgāšana, uzkopšana un laika pārvaldība.

Sabiedriskās telpas politika

Pilsētas sabiedriskās telpas politika nodrošina to, ka visas struktūras, piemēram, autobusu pieturas un gājēju pārejas, ir pieejamas. Tā ietvaros tiek arī izmantots zemes siltums, lai mazinātu sniega kārtu un apledojumu. Cita politika galveno uzmanību vērš uz rotaļlaukumu pieejamības nodrošināšanu.

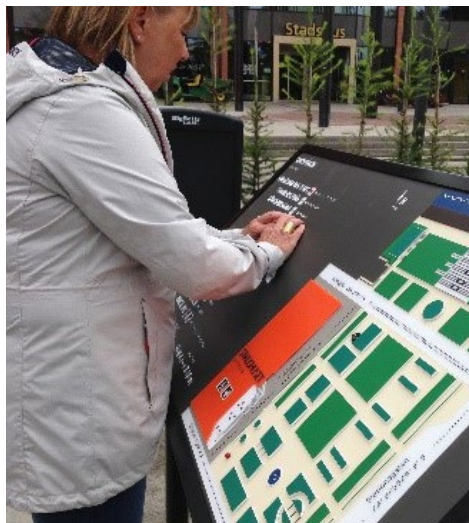
“Šellefteo visiem”

Šo iniciatīvu pamatā ir pašvaldības stratēģija *Skellefteå för alla* (“Šellefteo visiem”) 2015.–2025. gadam.

Ievērojot principus, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, stratēģija ir integrēta visā pilsētas politikā un to katru gadu pārskata, lai novērtētu progresu.

Pašvaldība apvieno sistemātisku pārraudzību ar regulāru dialogu ar iedzīvotājiem, lai iegūtu informāciju, kura pēc tam tiek ņemta vērā, nosakot nākotnes prioritātes.

Pastāv arī Nepieejamības novēršanas padome, kura apvieno gan politikus, gan personu ar invaliditāti pārstāvjus. Īpašs personāls pārrauga pilsētas ikdienas darbu attiecībā uz pieejamību.

© Šellefteo pilsēta

○ Šellefteo centrālā parka taktīlā karte

“Man pieejamība nozīmē to, ka varu uztvert visu vizuālo informāciju ar dzirdi un ka varu orientēties, izmantojot kontrastus un balto spieķi.”

Ētela Hēdstrema [Ethel Hedström], Asociācija cilvēkiem ar redzes traucējumiem

Pieejams sports

Šellefteo ir pazīstama ar savu aizrautību pret hokeju un ziemas sporta veidiem kopumā, un pilsēta īpašu uzmanību pievērš tam, lai padarītu sportu pieejamu un iekļaujošu.

Sekmīga personu ar invaliditāti iekļaušana Zviedrijas ziemas sporta veidu čempionātos 2018. gadā vairoja informētību par pieejamības un iekļaušanas ieguvumiem.

Piekluve darbam

Sadarbojoties ar citām iestādēm, Šellefteo vada programmas, lai palīdzētu tiem, kuri nav spējīgi piekļūt darba tirgum. Iniciatīvas ietver vasaras prakses, pilnslodzes darbu pašvaldībā speciālo skolu absolventiem un rehabilitācijas programmu, kas rada darbvietas aptuveni 700 personām gadā.

Informētības uzlabošana

Šellefteo ir arī apņēmības pilna uzlabot informētību par pieejamības problēmām. Lai to panāktu, pilsēta intensīvi darbojas vietējos ziņu kanālos un sociālajos medijos, kur tā informē par pieejamības problēmām un aktīvi iesaistās dialogā ar iedzīvotājiem.

Pašvaldība arī organizē pasākumus un aktivitātes, piemēram, lekcijas. Politikiem un personālam ir dota iespēja izmēģināt ratiņkrēslus un optiskas ierīces, kuras simulē redzes bojājumus, lai palīdzētu labāk izprast apstākļus, kādus pieredz personas ar invaliditāti.

© Šellefteo pilsēta

Pieejamības gidi sniedz palīdzību Zviedrijas Ziemas čempionāta laikā

“Man pieejamība nozīmē to, ka visi bērni var ne tikai apmeklēt skolu, bet arī patiesi mācīties un augt ar izglītības palīdzību.”

Birgita Grenlunda [Birgitta Grönlund], Attention (organizācija, kas pārstāv personas ar neiropsihiskiem traucējumiem)

Invaliditātes integrēšana

Invaliditātes problēmas vairs netiek uzskatītas tikai par sociāliem vai labklājības jautājumiem. Kā piemēru var minēt *Nöjesfabriken* — teātra grupu, kura nodrošina atbalstītu nodarbinātību personām ar invaliditāti un kuru nesen pārvirzīja no pašvaldības Sociālo lietu departamenta uz Kultūras departamentu, kur to tagad pārvalda kopā ar citām kultūras darbībām.

Pilsēta arī uzsver, ka tādas iespējas, kuras ir būtiskas neredzīgām vai nedzirdīgām personām, piemēram, audiāla un vizuāla informācija autobusos, ir noderīga visiem autobusu pasažieriem kopumā.

Galvenais Šellefteo pilsētas vēstījums ir tāds, ka pieejamība ir nevis maznozīmīgs jautājums, kas ir svarīgs tikai ierobežotam personu lokam, bet gan vērtīgs ieguvums ikvienam.

Evrē

Francija

© Shutterstock

ĪPAŠĀ GODALGA

par pilsētas
darbu attiecībā uz
slēptiem invaliditātes
veidiem

Francijas pilsēta Evrē atrodas Normandijā, tajā dzīvo 51 560 iedzīvotāju, un tai ir bagātīgs kultūras un vēstures mantojums. Pilsēta sevi uzskata par atbalstošu un cilvēkiem draudzīgu pilsētu un ir īstenojusi līdz šim nebijušas izmaiņas savā centrā, uzņēmējdarbībā, transportā un kultūrā, lai apkalpotu personas ar invaliditāti. Šā gada īpašā godalga papildina otro vietu, kuru Evrē ieguva pagājušajā gadā.

“Turiet acis vaļā — 80 % invaliditātes veidu nav redzami”

Iekļaujoša pieejamība

Evrē prioritāte ir atbalsts personām ar invaliditāti atbilstoši universālas pieejamības un iekļaujošas sabiedrības jēdzieniem.

Turpinās ieguldījumu programma attiecībā uz pieejamības fizisko šķēršļu novēršanu pilsētas gājēju un apbūvētajā vidē.

Galvenā uzmanība tiek pievērsta iniciatīvām, kuras apmierina konkrētas personu ar invaliditāti vajadzības, vienlaikus nodrošinot, ka tādējādi tiek sniegts labums visiem iedzīvotājiem kopumā.

Pilsēta uzskata, ka šādas politikas rezultātā Evrē ir ērtāka vieta ikvienam.

Labs šādas iekļaujošās pieejas piemērs ir pielāgotās šūpoles, kas uzstādītas jaunā bērnu rotaļu zonā.

Šūpoles var izmantot ikviens, un invaliditāte netiek stigmatizēta.

Pielāgotas šūpoles, kas uzstādītas jaunā bērnu rotaļu laukumā

Koncentrēšanās uz slēptiem invaliditātes veidiem

Kopējā iekļaujošas attīstības politikā pilsēta ir pievērsusi īpašu uzmanību personu ar slēptu vai neredzamu invaliditāti vajadzībām.

2019. gadā pilsēta sāka kampaņu “Turiet acis vaļā — 80 % invaliditātes veidu nav redzami”.

Tā ir veidota, pamatojoties uz iepriekšējām iniciatīvām, tostarp bērniem paredzētiem darbsemināriem, kuros viņiem palīdzēja izprast, kāda ir sajūta, esot ar intelektuālās attīstības vai mācīšanās traucējumiem. 2019. gadā šajos darbsemināros piedalījās 600 bērnu.

Pieejama informācija

Pilsēta ir veikusi arī būtiskus ieguldījumus viegli lasāmas un viegli saprotamas informācijas izvietošanā, cita starpā pie muzeju eksponātiem, izmantojot personu ar mācīšanās traucējumiem pieredzi.

Pilsēta ir arī apņēmusies šo koncepciju paplašināt, ieviešot labākas norādes un ceļrāžus pilsētas domē un citās būtiskās struktūrās, lai tās padarītu labāk pieejamas personām ar mācīšanās traucējumiem.

Turpmākajos mēnešos tiks uzstādītas 90 zīmes blakus rezervētajām autostāvvietām, lai veicinātu izpratni par neredzamajiem invaliditātes veidiem.

Pilsēta ir arī apņēmusies padarīt visus savus tālrunu pakalpojumus pieejamus. No 2020. gada pakalpojums ACCEO ļaus lietotājiem ar dzirdes traucējumiem, kā arī nedzirdīgiem, neredzīgiem vai afāzijas skartiem lietotājiem sazināties reāllaikā — vai nu klātienē, vai attālināti, franču zīmju valodā vai izmantojot transkripciju no runas uz tekstu. Pakalpojums būs pieejams, viedtālrunī, planšetdatorā vai datorā izmantojot vienkāršu lietotni.

“Pēc došanās pensijā esmu pievienojusies Grenelle du Handicap grupām. Šajās grupās esmu daudz uzzinājusi, kā arī ieguvusi jaunus draugus. Soli pa solim veidojam pasākumus visu invaliditātes veidu atbalstam — kā neredzamai, tā arī redzamai invaliditātei. Pirmo reizi mūžā es varēju braukt ar tandēma velosipēdu vai doties uz kinoteātri ar ģimeni.”

Fransūza Kuaņāra [Françoise Coignard], Grenelle du Handicap grupu dalībniece kopš 2015. gada

- Blakus rezervētajām stāvvietām tiks uzstādītas 90 zīmes, lai veicinātu izpratni par neredzamu invaliditāti

- Taktilā virzošā josla un ietves virsma bez šķēršļiem

Kultūras pasākumu pielāgošana atšķirīgām vajadzībām

Nesena iniciatīva bija arī projekts *Ciné-ma Différence*, kas ļāva personām ar uzvedības problēmām filmas demonstrēšanas laikā pārvietoties, dziedāt un dejot.

Šo projektu plānots attīstīt, piemēram, pielāgojot kinoseansu tā, lai tas radītu nomierinošu vidi personām ar autismu.

Turklāt kopš 2016. gada pieejamībai katru gadu tiek veltīts viens mēnesis. Šā mēneša laikā partneri izstrādā dažādas iniciatīvas, piemēram, konferences, izstādes, filmu seansus, darbseminārus un maltītes tumsā.

Dialogs pieejamības centrā

Evrē nepārtraukto darbošanos pieejamības jomā ievirza un izvērtē plaša mēroga invaliditātes forums *Grenelle du Handicap*, kuru pilsēta izveidoja 2014. gadā. Tā nolūks ir nodrošināt atvērtu kanālu apspriedēm ar visām bezpeļņas sektora ieinteresētajām personām un jo īpaši ar personām ar invaliditāti.

Forumu veido aptuveni 10 darba grupu, kas apvieno profesionāļus, brīvprātīgos, ievēlētās amatpersonas un iedzīvotājus. Apspiežu darba kārtību nosaka dalībnieki, un tā bieži vien tiek izmantota, lai sekotu līdzi noteiktiem projektiem, piemēram, pilsētā strādājošo profesionāļu apmācībai, iekļaujošai izmitināšanai un piekļuvei informācijai, un sniegtu par tiem komentārus.

Visus invaliditātes veidus un dzīves posmus pārstāv personas, kuras pašas ir pieredzējušas dzīvi ar invaliditāti.

Piecos apspriešanās gados ir notikušas vairāk nekā 100 sanāksmes.

Tartu

Igaunija

© Shutterstock

ĪPAŠĀ GODALGA

par pievēršanos
pieejamībai
no iedzīvotāju
perspektīvas

Tartu ir vēsturiska pilsēta, kas atrodas Emajegi upes ielejā. Tajā dzīvo 95 000 iedzīvotāju.

Tartu pieejamību ierobežo bruģakmens un citi tās vēsturiskie elementi, taču tā sevi redz arī kā viedu un gādīgu pilsētu.

“Ieklausīties iedzīvotājos, kuru vajadzības jāapmierina”

Aicināšana izteikt viedokli par publisko līdzekļu izlietojumu

Kopš 2014. gada Tartu darbojas budžetēšanas sistēma, kurā iedzīvotāji var noteikt tēriņu prioritātes.

Reaģējot uz iedzīvotāju viedokli, Tartu ir veikusi daudzus pieejamības uzlabojumus. Tostarp ir pārbūvētas gājēju pārejas, pievienojot ietvju apmaļu uzbrauktuves, pastaigu maršruti gar upi ir padarīti drošāki un vairāk pieejami, ieviesta elektroniska

audiāla un vizuāla informācija autobusu pieturās un nodrošināti bezmaksas autobusu pārvadājumi un bezmaksas autostāvvietas senioriem un personām ar invaliditāti.

Ir pieejami arī sociālie transporta pakalpojumi ar personīgo asistentu, lai palīdzētu personām ar invaliditāti pilnvērtīgi iesaistīties pilsētas dzīvē, ja viņas nespēj izmantot sabiedrisko transportu.

Daudziem pakalpojumiem tagad var pieteikties tiešsaistē, kas nozīmē, ka personām ar piekļuvi internetam, nav jāiziet ārpus mājām.

Tartu Smart Bike Share arī palīdz personām ar fiziskiem traucējumiem pārvietoties pa pilsētu, darot pieejamus elektriskos velosipēdus.

Tos uzskata par daļu no pilsētas sabiedriskā transporta.

Pieejami mājokļi un atbalsta pakalpojumi

Tiek pievērsta cieša uzmanība pieejamiem mājokļiem un atbalsta pakalpojumiem personām ar invaliditāti, lai šie cilvēki, saņemot atbilstošu atbalstu, varētu dzīvot paši savās mājās, cik ilgi vien iespējams.

Pieejamais atbalsts ietver bezmaksas kāpņu pacelāja aprīkojuma nomu, pārtikas piegādi uz mājām un bezmaksas bibliotēkas autobusu pakalpojumus.

© Tartu pilsēta

Uzlabojumi ietvēra elektroniskas dzirdamas un vizuālas informācijas ieviešanu autobusu pieturās

“Tartu pilsētas pašvaldība man nodrošina personīgo asistentu, mājokļa pielāgošanu un sociālā transporta pakalpojumus. Tādējādi varu dzīvot neatkarīgi mājās un iesaistīties sociālajā dzīvē — baudīt kultūru, būt kopā ar draugiem un ģimeni, iegūt jaunus draugus, nodarboties ar hobijiem (mājdzīvniekiem, dārza darbiem) u. c. Šie pakalpojumi man ir būtiski, un esmu ļoti priecīga, ka Tartu ir atradusi veidu, kādā man tos sniegt.”

Mēlika Sīlsalu [Meelika Siilsalu], Dienvidigaunijas Neredzīgo apvienības biedre

Aktīvas vecumdienas

Pilsēta pašlaik īsteno aktīvu vecumdienu stratēģiju, kuras mērķis ir uzlabot fizisko un garīgo labsajūtu, lai seniori varētu turpināt būt neatkarīgi un ilgāk sniegt ieguldījumu darba tirgū, kā arī kopumā baudīt dzīvi. Stratēģija ietver norādījumus un apmācības, kurās galvenā uzmanība pievērsta krišanas novēršanai senioru vidū.

“Ejot līdzī laimam” ir 2013. gadā sākts projekts, kas senioriem piedāvā darbseminārus par daudzām dažādām tēmām, tostarp par pašprietiekamību un veselīgu dzīvesveidu.

2017. gadā tika organizēts projekts “Viedierīču klubs senioriem”, kurā 5. klašu skolēni mācīja senioriem lietot viedtālrunus un citas IT ierīces.

Tartu attīstības stratēģija 2030. gadam

Tartu attīstības stratēģija 2030. gadam ietver ilgtermiņa mērķus ilgtspējīgas un kvalitatīvas pieejamības nodrošināšanai. Lēmumi tiek pieņemti, pamatojoties uz Tartu iedzīvotāju noteiktajām prioritātēm un citu Igaunijas un ārvalstu pilsētu paraugprakses analīzi.

Līdztekus fiziskiem transporta, autostāvvietu, velosipēdistu un gājēju ceļu un citu struktūru uzlabojumiem stratēģijā tiek pievērsta uzmanība arī informācijas un komunikācijas tehnoloģijai.

Tartu svarīgākais mērķis ir ieklausīties iedzīvotājos, kuru vajadzības ir jāapmierina.

© Tartu pilsēta

Tartu viedā velosipēdu koplietošanas sistēma palīdz cilvēkiem ar mazākām fiziskām spējām apceļot pilsētu

Hanja

Griekija

© Shutterstock

ĪPAŠĀ GODALGA

par IT tehnoloģiju
lietošanu pieejamu
autostāvvietu
nodrošināšanā

Hanja atrodas Krētas salā, un tajā dzīvo 108 642 iedzīvotāji. Vietējā ekonomika balstās lauksaimniecībā, tūrismā un pakalpojumos, un pilsētai ir senas vēsturiskās un kultūras tradīcijas, kuras ir vairāk nekā 5000 gadu vecas. Pieejamība ir prioritāte gan attiecībā uz iedzīvotājiem, gan tūristiem.

“Vienlīdzīga piekļuve pakalpojumiem un precēm, darba vietām un sabiedriskām telpām kā iedzīvotājiem, tā arī pilsētas apmeklētājiem Hanjas ieskatā ir ļoti svarīgs jautājums”

Piekļuves šķēršļu novēršana

Hanja ir noslēgusi vērienīgu pieejamības projektu, kas ietver ietvju pārbūvi visā pilsētas centrā, lai nodrošinātu, ka visas ietves ir vairāk nekā 1,5 metrus platas, ka uz tām nav šķēršļu un ka tām ir ceļu norādes neredzīgām personām.

Tagad katrs jaunais pilsētas sabiedrisko vietu atjaunošanas vai pārbūves projekts ir jāizpilda, stingri ievērojot noteikumus par pieejamību.

Inovācijas pieejamu autostāvvietu jomā

Pilsēta ir arī ieviesusi Viedo auto novietošanas pārvaldības sistēmu personām ar invaliditāti.

Šī novatoriskā programma tika sākotnēji īstenota kā pilotprojekts, un tā ir paredzēta, lai pārvaldītu vairāk nekā 160 rezervēto autostāvvietu pilsētā.

Integrēto sistēmu veido īpašas vietas un kartītes personām ar invaliditāti un zemes sensori katrai autostāvvietai, kā arī īpaša platforma vietu pārvaldībai. Ceļu policijai ir reāllaika piekļuve platformai, kas to brīdina par nelikumīgu šo vietu izmantošanu.

Pieejams transports iedzīvotājiem un apmeklētājiem

Pilsēta ir arī kopā ar personu ar invaliditāti vietējo asociāciju ieviesusi pieejamus taksometru pakalpojumus. Taksometri ir pieejami kā iedzīvotājiem, tā arī pilsētas viesiem, un tos var rezervēt pa tālruni.

Turklāt ir sagatavots pieejams elektriskais mikroautobuss, kurš pārvadās maršrutā pa pilsētas centru.

© Hanjas pilsēta

 Rezervēto stāvvietu karte

© Hanjas pilsēta

 SEATRAC platformas nodrošina pilnīgu un ērtu piekļuvi cilvēkiem ar invaliditāti

Pieejams tūrisms

Hanjā darbojas piecas SEATRAC platformas, kuras nodrošina personām ar invaliditāti pilnu un vienkāršu piekļuvi jūrai no pilsētas pludmalēm.

Turklāt Hanjā tiek piedāvāta interaktīva pilsētas virtuālā ekskursija.

Sadarbošanās ar personu ar invaliditāti kopien

Hanjas pašvaldība ir izveidojusi ciešu un iedarbīgu sadarbību ar pilsētas personu ar invaliditāti asociāciju, kura ir galvenā personu ar invaliditāti vietējā līmeņa pārstāve.

Šīs sadarbības rezultātā ir īstenotas vairākas iniciatīvas, tostarp izveidots Personu ar invaliditāti birojs, kurš atbild par politikas un rīcības plānošanu integrācijas sekmēšanai.

Tāpat arī personas ar invaliditāti tiek iesaistītas visās konsultatīvajās struktūrās un jaunas vietējās politikas izstrādē.

Mobilitātes plāns

Hanjas stratēģiskais mērķis ir panākt nepārtrauktu pieejamības uzlabošanu personām ar invaliditāti un senioriem visā pilsētā. Šā mērķa sasniegšanai būtiska ir ciešas uzmanības pievēršana izpratnes par mobilitātes problēmām veicināšanai.

Pilsētas interneta vietni un mobilās lietotnes ir izstrādājušas personas ar invaliditāti, un pilsēta piedāvā vairākus pieejamus darījumu un tiešsaistes pakalpojumus.

Visas iniciatīvas ir iekļautas Stratēģiskajā mobilitātes plānā (SVAK). Mobilitātes plānu pārtrauga un novērtē ik pēc sešiem mēnešiem, izmantojot jaunākos datus un rezultātus. Novērtējumu pēc tam izmanto, pieņemot lēmumus par nākamajām darbībām, ar kurām turpina uzlabot pieejamību.

Gan iedzīvotāju, gan apmeklētāju ar invaliditāti aptaujas uzrāda ļoti lielu apmierinātību ar pilsētas sabiedrisko zonu un tūrisma objektu pieejamību.

© Hanijas pilsēta

 Pieejama promenāde jūras malā

Piedalieties 2021. gada Pilsētas pieejamības balvas konkursā!

11. balvas konkurss sāksies 2020. gada pavasarī (datums tiks precizēts). Konkurssam var pieteikties, līdz noteiktajam termiņam aizpildot un iesniedzot tiešsaistes pieteikuma veidlapu.

Detalizēta informācija būs pieejama vietnē ec.europa.eu/social/accesscityaward

Dalība Pilsētas pieejamības balvas konkursā ir iespēja saņemt atzinību par jūsu pilsētas darbu attiecībā uz pieejamību. Tā ir arī unikāla iespēja salīdzināt savus un citu gūtos panākumus šajā jomā un dalīties pieredzē, kā arī mācīties no citām pilsētām.

Pieteikuma veidlapā izklāstīto jautājumu izpēte ir lielisks veids, kā analizēt savu pieejamības politiku un noteikt tās stiprās un vājās puses.

Turklāt uzvarētāji saņem finansiālu atbalvojumu.

© Shutterstock

© Shutterstock

Pilsētas pieejamības balva

10 gadu garumā

Labākās prakses piemēri, kā padarīt
ES pilsētas pieejamākas

#EUACCESSCITY

Pilsētas pieejamības balva 10 gadu garumā

Avila, Spānija

© Shutterstock

Ar 2020. gada Pilsētas pieejamības balvu tiek svinēta arī Pilsētas pieejamības balvas desmitgade. Šis notikums ir arī īstais laiks, lai atskatītos uz to, kas licis gadu gaitā izcelties pilsētām uzvarētājām.

Šīs pilsētas atšķiras pēc izmēra, un tās pieder dažādām valstīm un kultūrām. Dažām papildu problēmas rada to vēsture un topogrāfija, savukārt citas ir mūsdienīgākas.

Taču katru no uzvarētājām raksturo divas izteiktas iezīmes: pirmkārt, stingra un noturīga politiska līmeņa apņemšanās nodrošināt pieejamību; otrkārt, nepārtraukta pilsētas un personu ar invaliditāti un senioru organizāciju iesaiste prioritāšu noteikšanā un īstenošanas pārraudzībā.

Šīs iepriekšējo gadu uzvarētājas parāda, kā pilsētas ar savu apņemību izmantot šos divus pamatprincipus var panākt ilgtspējīgu pieejamību un iekļaušanu visiem saviem iedzīvotājiem.

Pilsētas pieejamības balvas tīkla sanāksme

Kopš 2018. gada, tā kā pilsētu uzvarētāju kļūst aizvien vairāk, Lionā (2018. gada Pilsētas pieejamības balvas ieguvēja) tika izveidota un sāka Pilsētas pieejamības balvas tīkla sanāksme. Šo vienas dienas pasākumu rīko pilsētā uzvarētājā, kurā sapulcējas iepriekšējo gadu uzvarētājas. 2019. gada oktobrī Bredas pilsētā tika rīkots pasākums visas dienas garumā, lai dalītos paraugpraksē par iekļaujošu tūrismu, viesmīlību un kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespēju pieejamību. Šajā pasākumā pārstāvēti no 20 pilsētām un vietējām organizācijām apmainījās ar informāciju par savām godalgotajām pieejamības iniciatīvām. Pēc tam dalībnieki apmeklēja četrus vēsturiskus Bredas objektus, iepazīstoties ar šo vietu pieejamo sabiedrisko transportu un sporta un brīvā laika pavadīšanas iespējām.

Liona, Francija

© Shutterstock

Pilsētas pieejamības balva: 10 uzvarētājas pilsētas

2011 – Avila, Spānija

2012 – Zalcburga, Austrija

2013 – Berlīne, Vācija

2014 – Gēteborga, Zviedrija

2015 – Burosa, Zviedrija

2016 – Milāna, Itālija

2017 – Čēstera, Apvienotā Karaliste

2018 – Liona, Francija

2019 – Breda, Nīderlande

2020 – Varšava, Polija

**Konkursa
balvu ieguvēju
pilsētu karte:**

ES karte 2020. gadā

2011

Avila, Spānija

Avilas mūru taustāms modelis

© Avilas pilsēta

Pirmo Pilsētas pieejamības balvu ieguva viduslaiku pilsēta Avila, kura pārsteidza tiesnešus ar tās visaptverošo pieeju pieejamībai.

2002. gadā pilsēta izstrādāja ģeogrāfiskās plāna attiecībā uz pieejamību Avilā, kas bija sākumpunkts vecpilsētas pārveidošanai tā, lai tā kļūtu pieejama personām ar invaliditāti.

Pilsētas domei pieejamība ir svarīgs jautājums, kas ir iekļauts visās darbības jomās, tostarp pilsētplānošanā, celtniecībā, sakaros un transportā. Vietējie iedzīvotāji ar invaliditāti ir iesaistīti visā pilsētas pieejamības veidošanas procesā un piekļuves nodarbinātībai, kultūrai un brīvā laika pavadīšanas iespējām integrēšanā.

2007. gadā pilsēta izveidoja arī ģeogrāfiskās pieejamības departamentu, kas atbild par pieejamības līmeņu novērtēšanu un analīzi visā pilsētā, ģeogrāfiskās uzmanību pievēršot uzņēmumu ģeogrāfiskajai vajadzībām.

Kopš balvas iegūšanas Avila ir turpinājusi pievērst galveno uzmanību to šķēršļu mazināšanai, kas pasliktina pilsētas piemērotību dzīvošanai.

Iniciatīvas ietvēra nodarbinātības iespēju veicināšanu personām ar invaliditāti, atkarības mazināšanu un neatkarīgas dzīvošanas sekmēšanu.

Prioritāri ir bijuši arī apbūvētās vides, sakaru un transporta uzlabojumi, tostarp sabiedriskā transporta pieejamības turpmāka uzlabošana un finansiālais atbalsts pieejamu taksometru parka uzturēšanai.

Pilsēta arī analizēja savu piedāvājumu tūristiem ar invaliditāti, apkopojot informāciju par pieejamiem maršrutiem, ekskursijām gida vadībā un citām iespējām, tostarp informāciju alternatīvos formātos.

Pieeja Sv. Terēzes karmelītu klosterim

© Avilas pilsēta

“Avilai pasniegtā balva bija apstiprinājums tam, ka esam sākuši pareizo ceļu, lai kļūtu par visu cilvēku pilsētu.”

Avilas mērs

"Etappenplan" panākumu novērtēšana

© Zalcburgas pilsēta

2012

Zalcburga, Austrija

Austrijas pilsēta Zalcburga balvu ieguva 2012. gadā. Pilsētu izvēlējās par tās ilgtermiņa apņemšanos, konsekvento pieeju un teicamajiem rezultātiem pieejamības panākšanā ar personu ar invaliditāti tiešu piedalīšanos.

Zalcburgas pieejamības uzlabošanas iniciatīvas tajā laikā ietvēra reljefās orientācijas un vadības sistēmas neredzīgiem gājējiem, pieejamu sabiedrisko transportu ar subsidētiem braucieniem, bezmaksas pieeju autostāvvietām vadītājiem ar invaliditāti un programmas, kas mudina seniorus ar pārliecību pārvietoties pa pilsētu.

Kopš 2012. gada pilsēta ir turpinājusi uzlabot pieejamību, izmantojot daudzus projektus, tostarp krāsojamo grāmatu bērniem, kurā ir pozitīvas un iekļaujošas ilustrācijas ar bērniem ar invaliditāti.

Būtisks jaunievedums ir tā sauktais *Etappenplan* ("Posmu plāns"), kuru ieviesa 2016. gadā. Plāna mērķis ir īstenot pasākumus, lai sasniegtu mērķus un izpildītu norādījumus, kas noteikti ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām.

Projektā ir iesaistītas personas ar invaliditāti, kā arī ārējie eksperti, piemēram, no Zalcburgas Universitātes Cilvēktiesību institūta.

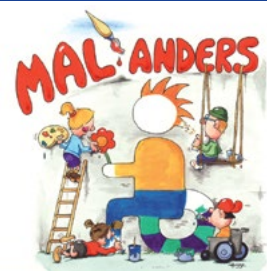
Etappenplan ir iedalīts sešās darbības jomās, par kurām atbild Zalcburgas pilsēta:

- izglītība;
- nodarbinātība;
- veselības un sociālās lietas;
- plānošana un mājvietas;
- mobilitāte un sabiedriskais transports;
- brīvais laiks un kultūra.

Pilsēta pēc gada veica plāna novērtējumu, kurā tā ievāca informāciju no personām ar invaliditāti, lai noteiktu nākamās darbības, ar kurām papildināt plānā līdz šim gūtos panākumus.

"Pilsētas pieejamības balva ir Zalcburgas pilsētā radījusi vēl lielāku informētību par pieejamību un ir palīdzējusi mums īstenot daudzus citus pasākumus."

Sabīne Neizīsa [Sabine Neusüß], Zalcburgas personu ar invaliditāti pārstāve

Krāsojamā grāmata ar pozitīviem attēliem par invaliditāti

© Zalcburgas pilsēta

2013

Berlīne, Vācija

Berlīne, Vācija

© Shutterstock

Berlīnes pilsētu izraudzījās par 2013. gada uzvarētāju tās īstenotās stratēģiskās un iekļaujošās pieejamības politikas dēļ, kura aptver visus pilsētas dzīves aspektus un ir stingri iekļauta pilsētas politiskajā un budžeta satvarā.

Augstu novērtēta tika arī pilsētas novatoriskā pieeja pieejamībai, piemēram, **www.mobidat.net** — interneta vietne, kuras mērķauditorija ir personas ar maņu, kustību un kognitīviem traucējumiem. Tā ietver datubāzi ar vairāk nekā 31 000 ierakstu, kas nodrošina informāciju par dažādu pilsētā esošu struktūru pieejamību.

Pilsētas pastāvīgais mērķis ir padarīt Berlīni mobilāku, drošāku un vīdei draudzīgāku.

Berlīnes Mobilitātes likums, kas stājās spēkā 2018. gada vasarā, ir pirmais šāda veida likums Vācijā. Tā izveidē tika iesaistītas mobilitātes asociācijas, apkaimes, atbildīgie Senāta departamenti un Deputātu palātas pārstāvji.

Berlīnes Mobilitātes likums nodrošina, ka ikviens — kā jauni cilvēki, tā arī seniori, personas ar invaliditāti vai bez tās — var pārvietoties droši un neatkarīgi. Autobusu, dzelzceļa un riteņbraucēju maršruti labāk savienos priekšpilsētas un Berlīnes-Brandenburgas metropoles reģionu. Sagaidāms arī, ka vairākas zonas, kurām šobrīd ir grūti piekļūt bez automašīnas, kļūs pieejamas.

Berlīne ir uzstādījusi mērķi panākt bezšķēršļu pieejamību. Būtisks rīks šā mērķa sasniegšanai ir apaļā galda sanāksme "Pilsēta bez šķēršļiem". To vada sekretārs transporta jomā, un šajā sanāksmē sapulcējas ieinteresētās personas no valdības, uzņēmumiem un invaliditātes organizācijām. Mērķis ir vienoties par prioritātēm un iniciatīvām, kas palielinātu Berlīnes pieejamību dažādās jomās, tostarp tūrisma, viesnīcu un restorānu, ražošanas, komercijas un transporta jomā.

Likums par mobilitāti Berlīnē stājās spēkā 2018. gada vasarā

© Berlīnes pilsēta

"Iegūstot Pilsētas pieejamības balvu, Berlīne ir piesaistījusi daudz starptautiskas uzmanības, un tā turpina iesaistīties intensīvā apmaiņā ar citām Eiropas pilsētām, lai uzlabotu pieejamību."

Ingmārs Strēze (Ingmar Streese), pastāvīgais sekretārs transporta jautājumos, Berlīne

2014

Gēteborga, Zviedrija

Gēteborga, Zviedrija

© Shutterstock

2014. gadā tiesneši atzīmēja, ka Gēteborgai ir skaidrs politiskais mērķis padarīt pilsētu pieejamu ikvienam.

Saistībā ar šo apņemšanos visām publiskās pārvaldes iestādēm un uzņēmumiem bija jāuzrāda sevis izmantoto sabiedrisko ēku un vietu inventāra saraksti, lai novērtētu pieejamību.

Katrai Gēteborgas sabiedriskajai ēkai un vietai bija jāpiedalās inventarizācijā. Tā ietvēra skolas, senioru mājokļus, muzejus, bibliotēkas, sporta struktūras un bērnu rotaļu laukumus.

Tādējādi Pilsētas dome īstenoja "visaptverošu un plašu pilsētas pieejamības pārraudzību".

Gēteborga kopš 2014. gada ir ieviesusi dažādas jaunas izmaiņas. To starpā ir iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot piekļuvi muzejiem, un mobilā studija, kas ļauj pilsētā nodarbinātajiem pašiem pieredzēt invaliditātes radītos izaicinājumus. Pilsēta ir arī īstenojusi filmēšanas projektu, lai mudinātu personas ar invaliditāti fiksēt savus uzskatus par jomām, kurās ir nepieciešami uzlabojumi.

Globālo galamērķu ilgtspējas indeksā Gēteborga ir noteikta kā pasaulē ilgtspējīgākais galamērķis. Pieejamība ir viena no būtiskajām šā indeksa daļām.

Turklāt ir izstrādāta lietotne, lai pavērtu iespējas personām ar invaliditāti piedalīties kultūras pasākumos pilsētas arēnās.

Lietotne, kuru ieviesa 2017. gadā, nodrošina vizuālu un zīmju valodas tulkojumu pasākumu laikā. Lietotnē iebūvētā dzirdes cilpa arī pastiprina skaņu.

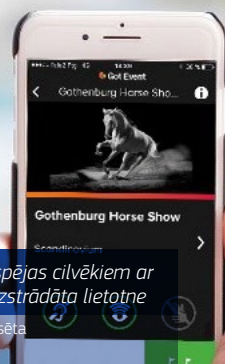
Lietotnē arī ir pieejama informācija par to, kā nokļūt uz arēnu, kā uz vietas saņemt palīdzību un piekļūt tualetēm, restorāniem un citām iespējām.

"Gēteborgai balvas iegūšana bija apstiprinājums, ka esam uz pareizā ceļa."

Marija Bernstrema Princa [Maria Bernström Printz], attīstības vadītāja pieejamības jautājumos, Gēteborga

Lai sniegtu iespējas cilvēkiem ar invaliditāti, ir izstrādāta lietotne

© Gēteborgas pilsēta

2015

Burosa, Zviedrija

Burosa, Zviedrija

© Shutterstock

Burosa patīkami pārsteidza 2015. gada tiesnešus ar tās skaidro un noturīgo politisko apņemšanos īstenot koncepciju “Visiem pieejama Burosa”.

Pilsēta izmantoja pieejamības standartus, kas pārsniedza tiesību normās prasīto, un nodrošināja subsīdijas, lai padarītu privātus mājokļus pieejamus, tādējādi nodrošinot personām ar invaliditāti līdzvērtīgas iespējas dzīvot neatkarīgi.

Pilsēta ir apņēmusies padarīt pilsētvidi pieejamu visiem, neraugoties uz invaliditāti vai vecumu. Ir izveidota pieejamības datubāze, kura ir pieejama viegli lasāma teksta un sintezētas runas versijā. Turklāt pilsētas interneta vietni un biļetenu papildina tālruņa dienests personām, kurām ir nepieciešams atbalsts.

Kopš balvas iegūšanas Burosa ir turpinājusi uzlabot dažādus pilsētas dzīves aspektus. Cita starpā ir paplašinātas ietves un uzlabota piekļuve parkiem, kā arī palielināts pieejamo dabas vižu skaits.

Pilsēta pašlaik uzlabo savu interneta vietni ar alternatīviem formātiem, lai tā kļūtu vairāk pieejama.

Turklāt pilsētas bibliotēkās ir palielināts vienkāršā valodā lasāmu grāmatu skaits un ir ieviestas klusās zonas.

Pilsētā strādājošajiem profesionāļiem tiek nodrošināta izpratnes veicināšanas apmācība. Tajā tiek aplūkota ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām, kā arī alternatīvi saziņas veidi un norādījumi par to, kā mijiedarboties ar personām ar invaliditāti.

Citā būtiskā iniciatīvā tika nodrošināta apmācība personām ar intelektuālās attīstības traucējumiem, lai viņas informētu par to tiesībām.

Taktilā bruģa paplašinājums Burosas pilsētas centrā

© Burosas pilsēta

“Šī atzinība noteikti ir padarījusi pilsētas paveikto lielodarbuedzamāku. Pats galvenais — tā ir motivējusi mūs turpināt doties pareizajā virzienā un ir mudinājusi citus censties uzlabot pieejamību citās jomās.”

Heravati Novaka [Herawati Nowak] un Lēna Mellblada [Lena Mellblad], konsultantes invaliditātes jautājumos, Burosa

2016

Milāna, Itālija

Iekļaujošā pieejamā parka "Villa Finzi" atklāšana

© Milānas pilsēta

2016. gadā Milāna saņēma atzinību par savu skaidro apņemšanos un plašo pieeju pieejamības nodrošināšanā.

2011. gadā Milāna pieņēma ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām principus. Vienlaikus pilsēta apņēmas izstrādāt jaunu pieejamības kultūru un stratēģisku, integrētu pieeju "visiem pieejamas pilsētas" nodrošināšanā.

Kopš tā laika pilsēta savā pastāvīgajā publisko būvdarbu trīsgadu programmā ir padarījusi par prioritāriem noteiktus piekļuves uzlabojumus un paredzējusi tiem finansējumu.

Pilsēta kopš balvas iegūšanas 2016. gadā ir sākusi daudzas iniciatīvas. Vienā no šīm iniciatīvām tika izveidota universālā dizaina ekspertu grupa, lai pievērstu galveno uzmanību tam, kā padarīt pilsētas sporta iespējas pieejamas visiem. Tās rezultātā tika veikti būtiski atjaunošanas un uzlabošanas darbi. Tā, piemēram, pie visiem pilsētas peldbaseiniem tagad ir pacēlāji.

Pilsētas stratēģiskajā plānā (PEBA) ir pausta apņemšanās ilgtermiņā nodrošināt pilnīgu pieejamību. Plāns arī popularizē universālā dizaina principus visiem, kas ir iesaistīti pilsētas vietu projektēšanā un būvniecībā.

Turklāt pilsēta ir racionalizējusi savu plānošanas procesu attiecībā uz pieejamības prasībām, lai tās padarītu efektīvākas.

Citi neseni jaunievedumi ir pieejami parki un rotaļu aprīkojums, darba iespējas personām ar invaliditāti, pilotprojekts uzņēmumu pieejamības uzlabošanai, vairāk pieejams sabiedriskais transports un pieejamu viesnīcu numuru sekmēšana.

"Ar balvu noteikti ir pausta atzinība par darbu, ko pilsēta paveikusi atbilstoši vispārējai pieejai, taču galvenokārt tā ir bijusi stimuls turpināt iesākto ceļu un paveikt vairāk un ar lielākiem panākumiem."

Milānas pilsēta

Pieejams rotaļu laukuma aprīkojums, Indro Montanelli parks

© Milānas pilsēta

2017

Čestera, Apvienotā Karaliste

Jaunā autobusu pārsēšanās pietura

© Česteras pilsēta

Čestera ieguva balvu 2017. gadā. Tiesnešus patīkami pārsteidza pilsētas apņemšanās padarīt vēsturi pieejamu visiem. Čestera galveno uzmanību pievērša tam, lai nodrošinātu, ka pilsētas viesi ar invaliditāti var pēc iespējas vairāk piekļūt apgrūtinotajai viduslaiku infrastruktūrai.

Čestera arī nodrošina tualetes ar pārgērbšanās vietām personām ar smagas un multiplas invaliditātes vajadzībām, kuras pretējā gadījumā nevarētu izbaudīt dienu pilsētas centrā.

Līdztekus pilnībā pieejamajiem autobusiem arī visiem pilsētas taksometriem ir jābūt pieejamiem ar ratiņkrēslu, un tajos ir jābūt arī, piemēram, indukcijas cilpām.

Kopš balvas iegūšanas Čestera turpina uzlabot pieejamību. Īpaši izceļama ir jaunā autobusu stacija. Tā tika projektēta, konsultējoties ar Invalīdu piekļuves korporatīvo forumu, kas nodrošināja ieteikumus no 15 vietēja un reģionāla līmeņa organizācijām, kuras pārstāv personas ar invaliditāti.

Autobusu stacijā ir arī pieejamības norādes, lai personas ar invaliditāti, aprūpētāji un ģimenes locekļi varētu pieņemt pārdomātus lēmumus un plānot savu apmeklējumu.

2017. gada maijā atvērta *Storyhouse* ir bibliotēka, teātris, kino un kopienas centrs. Tajā ik gadu tiek piedāvāti vairāk nekā 2000 pasākumi vietējām marginalizētām grupām, tostarp personām ar autismu draudzīgas sesijas un nodarbības izolētām un senioru kopienām.

Visi *Storyhouse* priekšnesumi ir pieejami. Daudzi darbinieki ir saņēmuši “Demences draugu” (*Dementia Friends*) apmācību un mentorēšanu.

Uzlabojumi sabiedriskajā jomā ir arī snieguši labumu ratiņkrēslu lietotājiem, kā arī pavadonšu un īpašniekiem un balto spieķu lietotājiem.

Uzlaboti gājēju celiņi

© Česteras pilsēta

“Balvas iegūšana 2017. gadā mūs iedvesmoja paveikt vēl vairāk, lai uzlabotu dzīvi personām ar invaliditāti un senioriem. Varam ar lepnumu sacīt, ka pieejamība un iekļaušana joprojām ir domes prioritāšu centrā.”

*Padomniece Vela Ārmstronga [Val Armstrong],
Rietumčešīras un Česteras padome*

2018

Liona, Francija

Liona, Francija

© Shutterstock

2018. gada uzvarētāja — Lionas pilsēta Francijā — izvēlējās pievērsties pieejamībai kā transversālam jautājumam un veikt lielus ieguldījumus no šķēršļiem brīvas un iekļaujošas vides izveidē.

Pievēršot uzmanību diviem tematiem — fiziskajai pieejamībai un pieejai pilsētas dzīvei —, Lionas pilsēta īsteno programmu, kas sākās 2016. gadā un turpināsies līdz 2024. gadam.

Pieejamības uzlabošanu koordinē pilsētas domes misijas vadītājs. Vadītājs ziņo pilsētas Ģenerālsekretariātam, apvienojot iniciatīvas no 14 pilsētas departamentiem, tostarp kultūras, izglītības, sporta, bērnu atbalsta un sabiedriskās jomas.

Par prioritātēm vienojās konsultatīvā struktūrā, kuru veido vēlēti pārstāvji un pilsētas amatpersonas, kā arī 62 vietējās asociācijas, kuras pārstāv personas ar invaliditāti un seniorus.

Optiguide pakalpojums nodrošina informāciju par maršrutu “no durvīm līdz durvīm” un individuālas norādes, lai personas ar invaliditāti varētu neatkarīgi pārvietoties ar sabiedrisko transportu.

2017. gada beigās Liona izdeva pieejamības ceļvedi pilsētas būvniecības pārvaldības darba grupai.

2019. gadā pilsēta arī izdeva “Pieejamas kultūras ceļvedi” plašai sabiedrībai. Šis ceļvedis tika sastādīts, konsultējoties ar personu ar invaliditāti asociācijām no pilsētas Pieejamības komisijas un 28 kultūras organizācijām, kuras ir iesaistījušās pilsētas Hartā par sadarbību kultūras jomā.

Pilsēta plāno līdz 2024. gadam padarīt pieejamas gandrīz 700 ēkas un sabiedriskās vietas.

“Balvas iegūšana Lionas pilsētai rada gan lielu lepnumu, gan lielu atbildību, lai tā arī turpmāk būtu pelnījusi šo skaisto apbalvojumu, ar kuru ticis atzīts viss mūsu darbs, ko esam paveikuši, lai nodrošinātu fizisku pieejamību, kā arī pieejamību visai pilsētas dzīvei.”

Terēze Rabatela [Thérèse Rabatel], delegāte sievietes, vīriešu un personu ar invaliditāti līdztiesības jautājumos

Pieejamu kultūras iespēju ceļvedis

© Lionas pilsēta

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Nīderlande

"City Challenges" sanāksmē studenti iepazīstina ar idejām labākai sportistu ar invaliditāti pārvadāšanai

© Bredas pilsēta

Tiesnešiem jo īpaši patika Bredas plašā pieeja pieejamības šķēršļu apkarošanā. Pilsētai ir četru gadu plāns (2018–2021), lai radītu vidi, kurā pieejamība būtu norma.

Platformā "Breda ikvienam" ir apvienoti pilsētas, tūrisma un izglītības, kā arī personu ar invaliditāti organizāciju pārstāvji. Viens no platformas "Breda ikvienam" mērķiem bija padarīt pilsētu par līderi pieejama tūrisma jomā.

Breda īsteno ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām principus un ir apņēmusies padarīt Bredu par labāko ANO principiem atbilstošo pilsētu.

Kopš balvas iegūšanas Breda jau ir guvusi ievērojamus panākumus. Konsultējoties ar ekspertiem un invaliditātes organizācijām, tika izveidoti jauni plāni, kurus vietējā valde (*College van burgemeester en wethouders*) pieņēma 2019. gada jūnijā.

Nākamo dažu gadu laikā pilsēta pievērsīs galveno uzmanību tam, lai padarītu vairāk pieejamas brīvā laika pavadīšanas iespējas. Tas cita starpā

attiecas uz kafejnīcām, restorāniem, iepirkšanās iespējām, kā arī sporta un kultūras pasākumiem. Tiek organizēti arī apmācības kursi viesmīlības un mazumtirdzniecības sektoru darbiniekiem.

Līdz šim pilsētas pieejā pieejamībai galvenā uzmanība tika pievērsta personām ar fizisku invaliditāti, taču 2019. gadā darbības joma tika paplašināta, ietverot arī personas ar intelektuālās attīstības traucējumiem vai slēptu invaliditāti, piemēram, autismu. Ir arī liels uzsvars uz informāciju, kura ir pieejama personām ar zemu rakstprātības līmeni.

Kopš 2019. gada Bredas pilsēta ir apņēmusies katrā jaunajā pašvaldības plānā pievērsties pieejamībai un iekļaušanai, uzklusot ekspertus padomdevējus, kuriem ir piešķirts amats "Īpašā amatpersona pilsētas pieejamības jautājumos".

18 Bredas organizācijas paraksta tā saukto "Vietējās pieejamības līgumu", apņemšanos padarīt Bredu patiesi pieejamu un iekļaujošu

© Bredas pilsēta

"Mēs lepojamies ar iegūto apbalvojumu. Vienlaikus apzināmies, ka mūsu ziņā ir pārvērst īslaicīgo uzvaras piesaistīto uzmanību ilgtspējīgā attīstībā nākotnē."

Miriama Hāga [Miriam Haagh], Bredas mēra vietniece

2020

Varšava, Polija

Varšava, Polija

© Shutterstock

Tiesneši izvēlējās Varšavu par 2020. gada uzvarētāju, jo tā pēdējo 10 gadu laikā ir guvusi milzīgus panākumus un ir stingri apņēmusies visā pilsētā uzlabot dzīvi iedzīvotājiem ar invaliditāti.

Par sākumpunktu ņemot universālā dizaina principus, Varšava ir ieviesusi rīcības plānu, kurā galvenā uzmanība ir pievērsta informēšanai, nodarbinātībai, izglītībai, sabiedrībai un infrastruktūrai.

Pieejamības pilnvarotā pārstāvja amats ir būtisks, lai nodrošinātu to, ka visā pilsētā tiek īstenoti ilgtspējīgi uzlabojumi.

Varšava atzīst, ka vēl ir daudz jāpaveic, un ir izstrādājusi plānus, lai turpinātu budžeta atbalstu pieejamībai turpmākos gados.

Iepriekšējos gados veikto pieejamības uzlabošanas darbību panākumus regulāri pārrauga un novērtē. Turpmākas darbības tiek plānotas, pamatojoties uz šo novērtējumu rezultātu, un tiek noteikti skaidri rādītāji, pēc kuriem mērīt nākotnes iniciatīvas.

Skaidri un plaši pieejamības standarti palīdz nodrošināt, ka visu pilsētas būvniecības projektu kvalitatīvais projekts un izpilde garantē apmierinošu pieejamību.

Raugoties nākotnē, jaunajai Varšavas stratēģijai 2030. gadam būs ilgtermiņa ietekme uz pilsētas telpisko un sociālo attīstību. Prioritātes ietver piekļuvi gan pamata, gan profilaktiskajai veselības aprūpei, uzlabotu sociālo palīdzību un sabiedriskos pakalpojumus, tostarp e-aprūpi un e-pieejamību (IT sistēmām) personām ar invaliditāti.

Konkrēts mērķis ir novērst atlikušos arhitektoniskos šķēršļus. Lai to panāktu, tiks īstenotas iniciatīvas, tostarp ierīkoti lifti uz vēsturiskiem objektiem, piemēram, *Łazienkowska* maršrutā, un atjaunoti sabiedriskie laukumi.

“Varšava ir vairākus gadus strādājusi, lai iegūtu Pilsētas pieejamības balvu. Esam visi apguvuši to, kā būtu jādarbojas mūsdienīgai metropolei, lai ikviens iedzīvotājs varētu ērti dzīvot un strādāt. Kādu personu atstumšana nav mūsu pilsētas dabā.”

Rafał Tšaskovskis [Rafał Trzaskowski], Varšavas pilsētas mērs

Vistulas upe Varšavā

© Shutterstock

Dalība 2021 . gada Pilsētas pieejamības balvas konkursā

Ar Pilsētas pieejamības balvu tiek pausta atzinība pilsētām, kuras ir pielikušas pūles, lai kļūtu vairāk pieejamas saviem iedzīvotājiem.

Tā ir ES iniciatīva, kura veicina vienlīdzīgu piekļuvi pilsētas dzīvei personām ar invaliditāti, kā arī dod iespēju vietējām iestādēm popularizēt savu paraugpraksi un dalīties tajā.

Kopš 2020. gada, kad tiek atzīmēta balvas desmitgade, Eiropas Komisija ir pievienojusi finansiālu atlīdzību pilsētai uzvarētājam un otrās un trešās vietas ieguvējam:

- 1. vieta: 150 000 EUR;
- 2. vieta: 120 000 EUR;
- 3. vieta: 80 000 EUR.

Vai jūs vēlētos, lai jūsu pilsēta kļūtu par vienu no nākamā gada uzvarētājām? Vai vēlaties dalīties savā pieredzē un pieejamības veicināšanas pasākumos ar citām pilsētām?

Kas var pieteikties?

Pieteikuma iesniedzējai ir jābūt pilsētas pārvaldes iestādei no Eiropas Savienības dalībvalsts pilsētas, kurā dzīvo vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju. Dalībvalstīs, kurās ir mazāk par divām šādām pilsētām, piedalīties var arī pilsētu zonas, kuras sastāv no divām vai vairāk pilsētām, ja to kopējais iedzīvotāju skaits pārsniedz 50 000.

Viena un tā pati pilsēta nevar iegūt Pilsētas pieejamības balvu divus gadus pēc kārtas, tāpēc 2020. gada uzvarētāja netiek aicināta vēlreiz piedalīties 2021. gadā. Visas pārējās pilsētas, tai skaitā otrās un trešās vietas, kā arī īpašās godalgas ieguvējas, tiek mudinātas piedalīties atkārtoti.

Lai palīdzētu sagatavoties dalībai konkursā, 2021. gada Pilsētas pieejamības balvas interneta vietnē no pieteikšanās laikposma sākuma visās oficiālajās ES valodās būs pieejami norādījumi un dalības noteikumi.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2021

Atlases process

Žūrija ņems vērā īstenotos un plānotos pasākumus šādās jomās:

- apbūvētā vide un sabiedriskās vietas;
- transports un ar to saistītā infrastruktūra;
- informācija un komunikācija, tostarp jaunās tehnoloģijas (IKT);
- sabiedriskās iespējas un pakalpojumi.

Žūrija izvērtēs pieteikumus, ņemot vērā šādus sešus kritērijus:

- darbību tvērums;
- atbildības uzņemšanās, apņemšanās līmenis;
- ietekme;
- rezultātu kvalitāte un ilgtspējīgums;
- personu ar invaliditāti un atbilstošo partneru iesaiste;
- sociālā inovācija.

Atlases procedūra ir iedalīta divos posmos: pirmskvalifikācija valsts līmenī un gala atlase Eiropas līmenī. **Valstu žūrija** katrā valstī no valsts pieteikumu iesniedzējiem atlasa ne vairāk kā trīs pilsētas, izmantojot Eiropas Komisijas sniegtos novērtēšanas kritērijus.

Šie valstu kandidāti pēc tam pāriet uz konkursa otro posmu, kurā tos izvērtē **Eiropas žūrija**. 2021. gada Pilsētas pieejamības balvas konkursa uzvarētāju paziņos **2020. gada novembra beigās**. Ceremonija ir daļa no ikgadējās Eiropas dienas personām ar invaliditāti konferences Briselē.

Pilsētas pieejamības balvas sekretariāts

Pilsētas pieejamības balvas sekretariāts var palīdzēt sagatavot jūsu pieteikumu. Ja jums ir nepieciešama papildu informācija, rakstiet uz adresi

secretariat@accesscityaward.eu

Kā sazināties ar ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem Europe Direct informācijas centru. Sev tuvākā centra adresi varat atrast tīmekļa lapā:

europa.eu/european-union/contact_lv

Pa tālruni vai e-pastu

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties šādi:

- pa bezmaksas tālruni: 00 800 6 7 8 9 10 11
(daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu);
- pa šādu parasto tālruņa numuru: +32 22999696;
- pa e-pastu, izmantojot šo tīmekļa lapu: europa.eu/european-union/contact_lv

Kā atrast informāciju par ES

Internetā

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama vietnē Europa:

europa.eu/european-union/index_lv

ES publikācijas

ES bezmaksas un maksas publikācijas varat lejupielādēt vai pasūtīt šeit:

publications.europa.eu/lv/publications. Vairākus bezmaksas publikāciju eksemplārus varat saņemt, sazinoties ar Europe Direct vai tuvāko informācijas centru (sk. europa.eu/european-union/contact_lv).

ES tiesību akti un ar tiem saistītie dokumenti

Ar visu ES juridisko informāciju, arī kopš 1952. gada pieņemtajiem ES tiesību aktiem visās oficiālajās valodās, varat iepazīties vietnē EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

ES atvērtie dati

ES Atvērto datu portāls (data.europa.eu/euodp/lv) dod piekļuvi ES datu kopām. Datus var lejupielādēt un bez maksas izmantot kā komerciāliem, tā nekomerciāliem mērķiem.

Ilgadējā konkursā “Access City Award” Eiropas pilsētas tiek godinātas par to centieniem padarīt savu vidi pieejamāku cilvēkiem ar invaliditāti un gados vecākiem cilvēkiem. Šajā brošūrā ir atzīmēti sasniegumi, ko guvušas 2020. gada uzvarētājas — galveno balvu ieguvējas un īpašu atzinību ieguvējas — Varšava (Polija), Kastelona de la Plana (Spānija), Šellefteo (Zviedrija), Evrē (Francija), Tartu (Igaunija), Hanijs (Grieķija). Konkursā tiek izcelti konkrēti pasākumi, ko katra pilsēta ir veikusi, lai uzlabotu savu pieejamību. Šie pasākumi ietver sabiedrisku vietu un kultūras objektu pieejamību, pieejamības uzlabojumus sabiedriskajam transportam, uzlabotus pakalpojumus cilvēkiem ar slēptu invaliditāti un viedu stāvvietu pārvaldības sistēmu.

Mūsu publikācijas varat bez maksas lejupielādēt vai abonēt tīmekļa vietnē
ec.europa.eu/social/publications

Ja vēlaties regulāri saņemt jaunāko informāciju par Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāta darbu, reģistrējieties vietnē ec.europa.eu/social/e-newsletter lai saņemtu “Sociālās Eiropas” bezmaksas informatīvo e-biļetenu.

Social Europe

EU_Social

Eiropas Savienības
 Publikāciju birojs

ISBN 978-92-76-17372-4